

A TISZÁNINNEI HELVÉT HITVALLÁSÚ

EGYHÁZKERÜLETBEN 1843. ÉVBEN ALAPÍTOTT

PAPI ÖZVEGY S ÁRVATÁRNAK

1853. ÉVBEN MÓDOSÍTOTT

ALAPSZABÁLYAI.

SÁROSPATAKON

A főiskola betűivel,

1853.

564667

A TISZÁNNIEMI HELVET BIVALLAS

BOYAKKENDI 1843 KALIN ALAPITOTT

TAPI ÖZVÉNY 2 ÁRVATÁRKA

KNY-19-00620

1853-17877 HODOSITOTT

SAROSVÁR

1853

**A TISZÁNINNENI HELVÉTHITVALLÁSÚ EGY-
HÁZKERÜLETBEN, 1843. ÉVBEN ALAPÍTOTT
PAPI ÖZVEGY S ÁRVA-TÁRNAK 1853. ÉVBEN
MÓDOSÍTOTT ALAPSZABÁLYAI.**

Az alapszabályok illetik:

I. A tagokat.

II. A jövedelem kútforrásait.

III. A nyugdíjt.

IV. A kormányzatot.

I. TAGOK.

Az intézet tagjai kétfélék:

1. Kötelezett tagok: ilyenek, minden lel-
kész, ki már egyházba van behelyezve, és rendes pa-
pi jövedelmet húz, bár ha még nem volna is fel-
szentelve.

2. Nem kötelezett tagok: kik tetszés sze-
rint lehetnek részvényes tagokká, — ilyenek:

a.) Az egyházkerületben létező s. pataki fő is-
kola-; miskolci, és rimaszómbathi tanodák állandó,
s rendes tanárai, mihelyt hivatalba lépnek.

b) Minden állandó, népiskola tanítók, — azon megjegyzéssel, hogy számukra, egy kivételes IV-ik osztály — egy ezüstforint részvénydíjjal alapittatik. Részvényes tagokká szinte hivataluk kezdetével lehetnek.

c) A hivatalától örökösen megfosztatott részvényestag — viselt légyen akár lelkészi, akár tanítói hivatalt. Mert meg jegyzendő: hogy az ilyen tagnak özvegye, s árvái számot a nyugdpénzre csupán úgy tarthatnak, ha hivatalábóli ki léptetése után is beadja a tárba évenként fizetni tartozott részvény díját, vagy ha annak tőkáját lefizette, vagy ha lefizeti. Különben ha az illető tag- vagy neje- ezt nem teljesítik, s a részvényt tovább fizetni nem akarnák — a pénztárba a férj — mint részvényes tag által évenként befizetett részletek, egy összegben, nőjének, vagy gyermekeinek azonnal vissza adatandók — elég kedvezmény lévén a pénztárra nézve, hogy ezen összeg a fizetésig, a tár javára kamatozott. Ugyan ezen szabály áll, a hivataluktól ideiglenesen felfüggesztett egyénekre nézve is.

J e g y z é s: A hivatal nélküli lelkészek, iskolatanítók, — valamint az özvegyek s árvák, kik az intézet alapítására, s fentartására be nem folytak, ezen intézet jótéteményében nem részesülhetnek. Az ilyenek segély-pénzöket ezután is a régi szükösök tárából fogják venni, még akkor is, ha ez — vagy ennek egy része a papi-özvegy s árvatárral összeolvasztatnék. Mit kapjanak azonban az ily szükölködők, arról a föltiszt. egyházkerületi előljáróság fog időnként rendelkezni.

II. JÖVEDELEM.

Az intézet jövedelmének kútfoi.

1-ör: A belépti díj, vagyis előleges betétele azon összegnek, melynek évenkénti fizetésére egyik vagy másik osztálybeli részvény elvállalásával magát valaki kötelezi. Ezen belépti díjt azonnal köteles kiki lefizetni, az egyházmegyei előljáróság kezébe, mihelyt attól hivatalában megerősítetik. A papi felszentelés alkalmával pedig minden lelkész kötelezvényt irand alá, hogy tetszése szerint elvállalt részvény illetőségét, hivataloskodásának egész ideje alatt pontosan fogja fizetni: különben az rajta törvényesen is beveendő.

Megjegyzendő: a) Hogy az intézetbeli belépésekor egy tag, több részvényt is szerezhethet, de csupán csak ekkor, és a részvény háromnál több nem lehet.

b) A ki egyszer részvényes taggá lett, a részvény díjt egész életében fizeti. Mert a főtiszt. e. kerületi tanácskozmány, most sem látta czélszerűnek megváltoztatni ezt az intézet fenállhatását lényegesen érdeklő szabályt.

2-or: Az évenkénti adózás, — melynek tekintetében a tagok négy-osztálybeliek lehetnek, t. i. az első osztálybeliek 6; — a második osztálybeliek 4; a harmadik osztálybeliek 2; — a népiskolatanítók pedig általában 1 ezüst forinttal járulnak évenként a tárnöveléséhez. — Melyik osztálybeli adózást vállalják el a tagok? — az, kinek kinek szabad tetszésére hagyatik, azon kivétellel, — hogy lelkészek, s

nagyobb iskolák tanítói, a 4-ik vagy legalsó osztályba nem léphetnek; — a népiskola tanítók azonban nem lesznek elzárva, a három elsőbb osztálybeli adózások akarmelyikének elvállalásától, azon arányban fogván aztán özvegyeik s árváik a segedelmet venni.

J e g y z é s. Az évenkénti adózás összege kevés különbséggel — a szerint a mint a részvényes tagok száma változik ezer száz ezüst forint szokott lenni.

3-or: Az évnek — a lelkészek által ezen célra legalkalmasbbnak találtatandó vasárnapján — az új év első napja ide nem értetvén, — hirdetés útján begyülemdő pénz. Ezt azonban, mindig a megelőző úrnapon szükség lesz a népnek buzdítva tudtára adni — A hirdetésből évenként begyülemhető összeg, negyven—ötven ezüst forintot tesz.

4-er: A nagylelkű pártfogók által évenként fizetendő, s nagyrészen tőkében is biztosított ajánlatok, melyek az 1852-ik évi számadás szerint tesznek 2691 forintot és 11 krajczárt ezüst pénzben. Lásd alább a számadás 7-ik 8-ik sorszámait.

5-ör: Biztosított, s 6-tos kamatra kiadott tőkében, mely tesz jelenleg összesen 14900 ezüst forintot.

6-or: A belépti dijnak azon tagok által teendő fizetése, kik másodszor, vagy még többször is lépnek házasságra: hanemha nyugdíjas özvegyet vennének nőül, mely esetben a beléptidíj fizetése alól fölmentve maradnak.

7-er: A tett és meg teendő kegyes ajánlatok, melyekre nézve határozatott, mikép a világi jótévmők által tett, s teendő ajánlatok melyek eddigelé a számadásban külön kezeltettek, minden tekintetben, az in-

tézet szabályai szerint, a többi jövedelmekkel együtt, s egyenlő módon kezeltessenek. Azért is, az eddig elkülönítve volt, s az adózási tártól külön kezelt Gy ar a p i t á s i t á r össze olvasztatik. Mert az intézet céljával össze nem egyeztethető, hogy valaki, tett ajánlatához, az intézet szabályaival ellenkező feltételeket kössön: a kegyes jötevőkről fel sem tehető, hogy az intézet kezelését céltalanul kívánnák nehezíteni.

8-or: A kegyes alapítványok, s hagyományok

III. NYUGDÍJAZÁS.

1-ör: A nyugdijt, az özvegy a férje által elvállalt, s fizetett részvény után veendi.

1-or: A nyugdíjak alapjául szolgáló, a már meglévő, s gyümölcsöző tőkék kamatjainak $\frac{2}{3}$ része, $\frac{1}{3}$ része pedig mindég az alaptőkéhez fog csatoltatni. Az évenként kiosztandó mennyiségeknek, az özvegyek s árvák számához képest, s részvények utáni kivetésére s meghatározására állandó választmányúl kinevezettek: N. tiszt. FEKETE ISTVÁN alsó borsodi Esperes elnöklete alatt: N. t. Szakal László felső borsodi Esperes; tisztelendő Kun Bertalan e. ker. Décán: Molnár Antal aszalói, Kérészi Mihály vadászi, Bódogh János alsózsólczailelkészek. Világirendből: tekintetes Vaday Lajos. a. borsodi egyházmegyei ülnök, Sol-

t és z Nagy János a miskolczi egyház s gymnásium segéd fő gondnoka. — Szücs Miklós e. ker. világi jegyző.

Ezen elnökileg bár mikor össze hívható választmány teendője lessz, — a papi özvegyeknek s árváknak, az egyház megyéből előlegesen, a választmány elnökéhez beküldendő névsorozatát, melyen mindenik özvegy s árva, özvegységre, vagy árvaságra jutásának ideje, valamint az árvának életideje is pontosan feljegyzendő lészen, — megvizsgálni, az özvegyek és árvák számbavétele után, a kiosztandó összes mennyiséget, részvények után felosztani.

3. A nyugdíjt húzni kezdi az özvegy férje, az árvák pedig atyjok halála után, midőn anuak volt papi fizetését megszűnnek venni; t. i. a papi év kezdetével (Szentgyörgynapkor). — A mi nyugdíj azon időre esnék, mely az intézetitag halála, s annak fizetése vételének megszűnése közt van, — az a tár jávára bent marad.

4. Az özvegyre nézve a nyugpénz megszűnik, ha férjhez megy, vagy meghal, és pedig azon félévben, melyben halála, vagy férjhezmenetele történik, határ idő lévén ebben mindig az összekelés napja. Az árvákra nézve megszűnik a nyugpénz, ha meghalnak, vagy ha a nemen lévők éltök 24-ik évét betölték, sőt addig is, ha rendes keresetmódhoz jutottak, a leányokra nézve pedig férjhezmenetelök idejekor, ezek egész összekelés idejéig húzzák nyugpénzöket; hanem ha már, mint hajadonok, valamely tisztességes életmódhoz jutottak, midőn a nyugpénz rájuk nézve is megszűnik.

A mely gyermek oly nyomorék, hogy kereset módra alkalmatlan, a nyugpénzben részesítendő mind addig, míg egészségét visszaszanyerve valamely életmód folytatására képes nem lesz.

5. Ha valamely intézeti tag, ki a tár részére rendesen adózott, elnyomorodik, s hivatal folytatására alkalmatlan lesz, s eként hivatala jótéteményeit nem élvezheti, a maga részvénye után esendő nyugdijt huzza, s húzni fogja holta napjáig.

6. Ha az özvegy intézeti taghoz megy nőül, második férje halála után, választási joga van — első vagy utóbbi férjének részvénye után kívánni a nyugpénzt.

7. Ha az árvákat, mind az özvegy tartja, ő húzza az egész nyugpénzt; ha pedig férjének első nőjétől származott gyermekeit nem táplálja, a nyugpénz fele az özvegyé, fele, azon mostoha gyermekei közt kiosztandó, kiket a nyugdij a 4-ik pont szerint még illethet. Ez történik azon esetben is, ha özvegy nincs, hanem csak árvák-, és az árvák is akár egy, akár több házasságból származtak légyen.

8. Ha az intézeti tag gyermekes, de nem intézeti tag özvegyét vette nőül, ennek elsőbb házasságból származott gyermekei nyugpénzhez joggal nem bírnak. Ha pedig a nyugpénzes özvegy ismét, s bár kihez férjhezment — intézeti tag férjétől származott árvái, atyjok részvénye után járulandó egész nyugdíjban fognak részesülni. — Ha a részvényes apa halála után több árvák maradnak, a jótétemény őket egyenlően illeti, — s ha ne talán valamelyik az árvák közül meg halna, ennek illeke, nem a pénz-

tárba — mint eddig volt — hanem az élő testvérekre száll. —

9. A nyugdíjak kiosztásának idejét, a mi illeti: minthogy mind a részvénydíjak, vagy évi adózásból bejövendő összeg, mind a kamatok, melyek osztalékul szolgálhatnak, tavaszi egyház kerületi tanácskozmány idejére folynak be a tárba, a nyugdíjak kiosztása elébb nem történhetik, mint mindég, tavaszi egyházkerületi gyűlés után, a mikor minden megyebeli özvegyek s árvák nyugdíjokat, az egyházmegyei pénztárnoki hivatalnál veendik fel. —

A nyugdíj mindig a lefolyt papiévre, és utólagosan kiadandó, — jelenleg tehát az özvegyek s árvák nyugdíjokat 1852-ik év Szentgyörgy napjától 1853-ik év Szentgyörgynapjáig lefolyt papi évre kapják, azok pedig, kik az 185²/₃-ik papi évben jutottak özvegyiségre, és így a papi év végéig férjök papi fizetését vették, — özvegyi első illetményöket csak 1854-ik év Szentgyörgynapjakor vehetik föl. —

10-er Az egyszer tökécsített összlet illethetetlen, az nyugpénzzé soha, semmi esetben nem fordítható.

IV. KORMÁNYZAT.

1. Az évenkénti befizetés, az elváltalt részvények után minden évben egyszerre történik, az egyház látogatás alkalmával, s épen az egyház látogatók kezeihez, és a begyűlendő összegnek, az espe-

rességek útján május hó első tizenöt napjaiban, az intézet tárába, mulhatatlanul be kell folynia. A ki május 15-ig a befizetést nem teljesitené, a következő egyházi látogatás idején, hátra maradt évi tartozását kamatjával együtt fizetendi, — mit az egyház látogatók fognak, a fizetést elmulasztott tagnak lelkeszi fizetéséből behajtani; és ezen eljárás alá esnek, a fentebb II. római számnál 1-ső és 6-ik számok alatt körül irt tartozások is.

2. A pénztárt kezeli, egy a kerületi gyűlés által, az egyházi személyek közül, három évre választandó, s az erkölcsi biztosítékon kívül mennyire lehet fekvő vagyont is mutatandó pénztárnok: — Ő szedi be az adózásokat, kamatokat, felveszi az ajánlatokat, felmondott tőkepénzeket; fizeti az Esperességek által évenként beküldött — s a választmánytól helybehagyott özvegy, s árva-személyek nyugdíjaikat, s mind ezeket kellő nyugtatványok mellett teljesíti; — és mind ezekről, valamint a pénztárt illető minden okiratokról, s pénzekről évenként számolni köteles. — A pénztárnok számalását, a főtisztelőtű egyházkerületi állandó számvévőszék fogja megvizsgálni; — valamint a kamatozandó pénz összegeknek is biztos helyekrei kiadása iránt — ugyan csak a főtiszt. e. ker. állandó pénzosztó választmány fog időnkint rendelkezni.

A pénztárnoknak évi fizetése mennyiségét, a főtiszt. Egyházkerületi gyűlés határozandja meg. —

3. A pénztár felett a III-ik római számnál 2-ik szám alatt megnevezett választmány fog örködni, melynek az évenkénti osztalékok, s nyugdíjak meg-

határozásán kívül teendője lessz-, a tár javáért mindent elkövetni, az intézet gyarapodását eszközlő terveken s rendeléseken munkálkodni, s munkálatának eredményét a főtiszt. e.kerületi gyűlésnek évenként bemutatni.

5-ör: A szabályok, s a választmány évenkénti tudósításai ki fognak nyomatni, s a részvényes tagoknak szétküldetni.

Utójegyzet. Az egyház megyék némelyikében létezõ, vagy ez után keletkezendõ papi özvegy, s árvalárak, ezen kerületi papi özvegy s árva tárral, a szükséges módosítások, s megalapítandó feltételek mellett összeolvasztandók.

**A gyarapítási s adózási papi özvegy s árvtárról
vitt 1852-ik évi egyházkerületi számadás.**

Sorszám	I. A gyarapítási tár.	Summás előadása	
		for.	kr.
	<i>1. A gyarapítási tárt illető bevétel.</i>		
1	A biztosított tőkék kamataiból, s az évenként bejövendő ajánlatokból	83	—
2	A kölcsön hatos kamatra kiadott tőkék kamataiból	136	48
3	Az 1851-ik évről maradt készpénz összege	257	45
4	Tőkében befizetett	120	—
	Bevétel összege:	597	33
	<i>2. Készpénz kiadás.</i>		
5	Kölcsön 100-tól 6-tos kamatra kiadott	440	—
6	Vegyes kiadások	30	—
	Kiadás összege	470	—
	Ezek szerint lévén a bevétel:	597	33
	a kiadás összege	470	—
	Marad a jövő számadásra	127	33
	<i>3. A gyarapítási papi özvegy árvtár valódi állása.</i>		
7	Biztosított tőkékben van	1506	40
8	Az ezek után kintmaradt, régibb és folyó kamatokban, s évi ajánlatokban	1184	31
9	Kölcsön 6-os kamatra kiadott tőkepénzekben	2220	—
10	Az ezek után kint maradt régi s folyó kamatokban	142	55
11	Folyó 1852-ik évben 100-tól 6-os kamatra kiadott	440	—
12	A maradvány kész pénz összege teszen	127	33
	a gyarapítási tár valódi állása	5621	39

F o l y t a t á s

Sorszám	II. Az adózási papi özv. s árva-tár bevétele	Summás előadása	
		for.	kr.
13	A t. cz. lelkész, és iskola tanítók befizetett részvényeikből bejött	1140	14 ³ / ₅
14	A VIII. Egyház megyékből hirdetés útján bejött segélypénz	48	22
15	A gyümölcsöző tőkék kamataiból bejött. . .	730	13 ⁴ / ₅
16	Tőkében befizettetett.	60	—
17	A Görgöntartott Egyh.ker. gyűlés alkalmával felszentelt ifjú lelkészek belépti díja . .	108	—
18	Az előbbeni évről felmaradt készpénz, semmi.	—	—
	Bevétel összege:	2086	50 ² / ₅
	<i>2-or: Az adózási tárból-készpénz kiadás.</i>		
19	Kölcsön 100-tól: 6-os: kamatra ki adatott.	1200	—
20	A VIII. Egyh. megyebeli özvegyeknek, s árváknak	704	—
21	Vegyes kiadások.	65	22 ³ / ₅
	a kiadás összege.	1969	22 ³ / ₅
	Ezek szerint lévén a bevétel összege	2086	50 ² / ₅
	a kiadás összege pedig	1969	22 ³ / ₅
	marad a jövő számadásra	117	27 ⁴ / ₅
	<i>3-or: Az adózási tár valódi állása.</i>		
22	Kölcsön 100-tól 6-os kamatra ki adott tőke pénzekben van	12680	—
23	Az ezekután kinmaradt régiebb, és folyó kamatokban	977	35 ⁴ / ₅
24	Folyó 1852-ik évben, kölcsön 6-os kamatra kiadott	1200	—
25	Maradvány készpénz, a jövő számadásra.	117	27 ⁴ / ₅
	a valódi állás összege.	14975	3 ³ / ₅

F o l y t a t á s.

Sorszám	III. Az egyesített két tárnak állása.	Summás előadás	
		for.	kr.
26	A gyarapítási papi özvegy s árvatár összege tészen	5621	39
27	Az adózási papi özvegy s árvatár összege tészen	14975	3 ³ / ₅
	A két tárnak egész összege	20596	42 ³ / ₅

E számadás 1853-ik évi Május 25-én Miskolczon tartott egyházkerületi számvevő székben megvizsgáltatván, jóvá hagyatott; s ugyanazon év Junius 1-ső napján Miskolczon tartott egyházkerületi tanácskozmányban a papi özvegy s árva pénztár állásának köztudomásra jutattása tekintetiből az alapszabályokkal együtt kinyomatni határoztatott. —

